

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ioannis De Lvgo Hispalensis, Societatis Iesv, S. R. E. Tit.
S. Balbinæ Presbyteri Cardinalis, Disputationes
Scholasticæ, Et Morales De Virtute Fidei Divinæ**

Lugo, Juan de

Lugduni, 1656

§. IV. De facultate absoluendi ab hæresi, in articulo mortis, & in casu
necessitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81031)

§. IV.

De facultate absoluedi ab hæresi, in articulo mortis, & in casu necessitatis.

106

DVo restant casus, in quibus absolutio dari potest ab alio, quam ab eo, cui erat reservata. Primus est articulus mortis, de quo latè agunt Doctores hoc loco, & latissimè Hurtado dicta disp. 84. sect. 8. sunt tamen difficultates communes omnibus habentibus in articulo mortis casus referuatos, vel defectum proprii Confessarii: de quibus ego dixi quantum satis erat disp. 18. de pœnit. sect. 2. & disp. 20. sect. 10. num. 218. & sequentibus. Quibus solum duo dubia breuiter addenda occurrunt, quæ magis propriè pertinere possunt ad abolitionem ab hæresi.

An hæreticus in articulo mortis possit à Sacerdote hæretico absolui ab hæresi, non ad sit alius Sacerdos.

Primum dubium esse potest, an hæreticus, qui in articulo mortis non habet Sacerdotem alium, cui confiteatur, nisi hæreticum, possit & debeat ei suam hæresim confiteri, ut ab eo absolatur: suppono enim ex doctrina locis citatis tradita, quemlibet Sacerdotem etiam degradatum, & hæreticum habere pro eo articulo iurisdictionem, & facultatem absoluedi à quibuscumque peccatis, & censuris absolutione non solum indirecta, sed etiam directa, cum certis tamen conditionibus, & oneribus pœnitenti iniungendis in certis casibus. Dubium hoc proponit Hurtado dicta disp. 84. §. 141. & sequentibus, & dicit, Si hæresis confitenda est eadem quam tenet Confessarius, non esse obligationem eam illi confitendi, sed alia peccata diuersa; illam enim frustra confiteretur pœnitens Confessario, qui cum putet errorem saltem culpabili eam non esse peccatum, non habebit intentionem ab eo peccato absoluedi, cum non putet pœnitentem eo peccato ligatum esse. Imò quamuis promittat, & iuret Sacerdos, se habiturum intentionem etiam circa illud peccatum, non esse ei credendum. Vnde postea inferet, etiamsi hæresis sit diuersa ab ea, qua Confessarius errat, non esse confitendam formaliter ut hæresis est; sed tantum materialiter: hoc est, non esse aperientiam, quatenus est pertinacia contra Ecclesiam, quia Confessarius Ecclesiam, & pertinaciam contra illam contemnit, sed solum debere pœnitentem se accusare, quod pertinaciter errauerit in tali materia, non explicando, quod pertinacia sit contra Ecclesiæ authoritatem: illa enim omnes, & solæ circumstantiæ sunt confitendæ, quæ sine graui incommodo explicari possunt. Potest autem illi Confessario sine incommodo explicari error pertinax, non verò pertinacia contra Ecclesiam: ergo illa circumstantia, & non hæc explicanda erit.

107

Hæc tota doctrina difficilis est, & subtilitate magis, quam soliditate commendabilis. Nam incipiendo ab hoc ultimo, cur saltem non possit se pœnitens accusare, quod contra veram Ecclesiam pertinaciter errauerit in tali materia, non explicando quæ, & qualis sit vera Ecclesia? Neque enim pœnitens debet in confessione explicare, quæ sit vera Ecclesia, sed explicando se contra Ecclesiæ veræ authoritatem pertinacem fuisse, explicat totam speciem, & essentiam sui peccati: & hic modus loquendi non ostenderet Confessarium hæreticum, quem supponimus non errare

Card. de Lugo de virtute Fidei diuina.

in illa materia, sed in aliis, imò illam etiam hæresim indicare, quamuis erret in agnoscenda vera, & Catholica Ecclesia.

Deinde in vniuersum, & comprehendendo etiam primum casum, quo pœnitens actular se de hæresi, qua Confessarius etiam laborat, probò non excusari ab eius confessione ex eo, quòd Confessarius non æstimer illud peccatum. Suppono autem Sacerdotem illum, licet hæreticus sit, velle tamen ritè, & validè formam absolutionis proferre, cum intentione debita iuxta institutionem huius Sacramenti factam à Christo: nam si hanc intentionem non habet, perinde est, ac si non daretur copia Sacerdotis, quia idem est Sacerdotem nolle, ac non posse Sacramentum pœnitentiæ ministrare.

108

Hoc ergo supposito, dico errorem Confessarii eadem, vel diuersa hæresi laborantis, non excusare ab illius hæresis confessione: quia quòd Confessarius errore priuato aliquid, quòd à pœnitente dicitur pro peccato, & reuera peccatum est, putet non esse peccatum, non facit, quòd postea ab illo etiam peccato directè cum aliis non absoluat. Ideo ex communi Doctorum sensu dixi disp. 21. de pœnit. sect. 4. num. 71. non requiri ad valorem absolutionis, quòd Confessarius de omnibus, quæ audit à pœnitente, iudicet, an sint peccata grauiora, vel leuiora; imò neque an sint, vel non sint peccata: sed sufficere, quòd audiat, & intelligat, ac postea absoluat cum debita intentione. Er paulò antea in disput. 16. sect. 15. num. 604. & sequentibus cum communi sententia probaui, Confessarium errantem ex ignorantia circa maiorem partem peccatorum, & eorum grauitatem, adhuc ab iis omnibus directè absoluere, & ideo pœnitentem carentem alio confessorio docto, debere illi omnia sua peccata integre confiteri: sufficit enim, quòd Confessarius audiat, & intelligat has voces, *occidi hominem*, & earum sensum, licet ob ignorantiam nesciat, an illud sit peccatum mortale, vel etiam peccatum: adhuc enim poterit ab illo etiam directè absoluere, nec postea est obligatio repetendi confessionem illius peccati. Hinc est, quòd si ego sciam meum Confessarium obstinatè tenere, quòd aliquid non sit peccatum, quam opinionem ego improbabilem puto, satisfacio præcepto confessionis confitendo ei peccatum illud, quiddid ipse per errorem putet non esse peccatum, dum tamen error ille non proueniat ex me, qui grauitatem, & circumstantias peccati non benè explicuerim. Sicut ergo non excusor ego in illo casu à confitendo meo peccato Confessario, à quo scio non æstimandum peccatum: sic in casu nostro non excusabitur pœnitens a confitendo sua hæresi Sacerdoti hæretico, à quo scit non æstimandum peccatum.

109

Ratio autem à priori, qua simul soluitur argumentum contrarium, est, quia error priuatus Confessarii circa grauitatem peccati, quòd audit, aut circa malitiam eius non nocet valori absolutionis ritè postea prolata: nam hæc non regulatur in suo valore à iudicio, quòd Confessarius fecit de malitia, aut grauitate peccatorum, quæ audiuit, & intellexit: nec dicit Confessarius explicite, vel implicite, *ego te absoluo à peccatis, quæ iudicauit esse peccata*. Absit talis intentio, aut sensus eorum verborum: sed sensus est, *ego te absoluo à peccatis, quæ mihi confessus es*: loquendo de absolutione directà; nam absolutio indirecta non tam fit ex vi verborum directà; quam quasi per

KKK 2 conco

concomitantiam ex eo, quodd gratia sanctifi-
ans non potest mandare ab vno peccato, quin aufe-
rat simul omnia mortalia, quæ secum non com-
patitur. Quamvis ergo Sacerdos hæreticus erro-
re priuato putet penitentem, non esse ligatum
peccato illo hæresis; quod confitetur; absolutio
tamen non dirigitur ab illo errore priuato, sed
habet intentionem soluendi omnia vincula, quæ-
cunque sint ex processu, & confessione sibi
facta dependentia: hic enim est sensus illorum
verborum, quæ dum Sacerdos proferre vult iux-
ta sensum à Christo institutum, vult certe pro-
ferre cum tota efficacia, & vniuersalitate, quam
ex institutione Christi habere possunt. Sicut etiã
Caluinista baptizans, licet errore priuato putet
verba illa formæ esse solum concionatoria, &
non operatoria: quia tamen intentione magis
vniuersali, & efficaci intendit baptizare iuxta
Christi institutionem, habet intentionem pro-
ferendi illa verba iuxta eandem institutionem,
& per consequens verba operatoria, quod idem
in aliis mille exemplis apparet. Si ergo Sacerdos
hæreticus non obstante illo errore potest absol-
uere, & de facto absoluit directè ab illo etiam
peccato hæresis, non potest excusari penitens,
ab eo confitendo, quamvis Sacerdos errore pri-
uato iudicet illud non esse peccatum.

110 Secundum dubium potest esse, an deficiente
Sacerdote, alius, qui Sacerdos non sit, possit hæ-
reticum moribundum, & absolutiōnem peten-
tem absolueret, non quidem à peccato, nec sacra-
mentaliter, sed saltem ab excommunicatione Pa-
pæ reservata. Prima sententia affirmat, quam te-
nent multi quos affert & sequitur Henriquez
lib. 6. de Penitent. cap. 9. num. 3. & quos refert
Suarez disp. 7. de Censuris sect. 6. num. 4. Item
Antonius, Margarita Confess. & Bartholomæus
à Ledesma, quos refert Sanchez lib. 2. in Decalog.
cap. 13. num. 13. eandem probabilem dicunt
Auila, Ioann. Valerius, Ioann. Sancius, & Marti-
nus Ledesma, quos affert Diana parte 3. tract. 4.
de sacram. resolut. 133. quibus addit parte 5. tra-
ctatu 3. de casibus occurrentibus tempore mortis,
resolut. 77. Abbatem, Syluestrum, Armillam, Phi-
lippum de la Cruz, & Philibertum Machinum.
Fundamentum est, quia Ecclesia potuit pro eo
casu hanc facultatem iis omnibus concedere,
cùm ad absoluendum à censuris, non sit necessa-
rium sacerdotium: cùm ergo necessitas urgeat,
& aliunde omnibus, quibus potuit, nempe om-
nibus Sacerdotibus dederit pro eo casu faculta-
tem absoluendi ab omnibus peccatis, præsumi
debet omnibus etiam aliis, quibus potuit, dedisse
facultatem absoluendi ab omnibus censuris. Vnde
multi ex iis Auctoribus addunt, deficiente
Clerico, posse etiam quemlibet laicum fidelem,
eam absolutiōnem conferre.

111 Secunda sententia communis, & verior id ne-
gat, ita Sanchez & Suarez locis citatis, Molina,
Filliucius, & Bonacina, quos affert, & sequitur
Castro Palao dicta disp. 4. punct. 3. §. 5. num. 14.
Layman, Villalobos, Sorus, Conarruu. & Garzia,
quos affert, & sequitur Diana dicta parte 3. ubi
supra dicta resolut. 133. Ratio est, quia hæc facul-
tas nullibi inuenitur concessa, nec etiam ex vsu
Ecclesiæ colligi potest, imò enim vsus est in con-
trarium: & Tridentinum sess. 14. cap. 7. de sa-
cramento Penitentiae solum dixit: ne occasione
reservationis aliquis pereat, in eadem Ecclesia
Dei custoditum semper fuit, ut nulla sit reserva-

tio in articulo mortis: atque ideo omnes Sacerdo-
tes quoslibet penitentes à quibuscumque peccatis, &
Sacerdotibus sit mentio; deinde id fieri dicitur, ne
aliquis pereat. Quæ ratio in casu nostro non pro-
cedit, cùm sine absolutione à censura possit quis
absolui, si habuerit contritionem, sine illa autem
refert, quod sepeliri possit in loco sacro, vel quod
Missæ possit pro eo offerri: præsertim cùm possit
etiam ad hos effectus absolui ab habente legiti-
mam potestatem. & aliquando etiam expedit
mortuum in his puniri, ut timeantur censuræ,
quæ ad hunc ipsum effectum ordinate sunt, ut
fideles à grauioribus sceleribus terrentur.

Addi potest, si ratio primæ sententiæ efficax
esset, nimum probaret, si enim Ecclesia præsumi-
tur in eo articulo dedisse potestatem absoluendi
à censura omnibus, quibus dare poterat, sicut
potestatem absoluendi à peccatis dedit omnibus
quibus poterat, etiã degradatis, & hæreticis: pos-
se aliquem inferre deficiente laico aliquo viro,
posse etiam feminam fidelem absolueret à censu-
ra in eo articulo: quia de potestate absoluta Ec-
clesiam eam potestatem feminæ potest commu-
nicare, docet Suarez de censuris disp. 2. sect. 3. n. 7.
cùm Paludano, Soto, Nauarro, & Vgolino, quos
affert. Adde non deesse qui dicant, posse Pontifi-
cem hanc potestatem communicare homini non
baptizato: sic enim sentit Vgolinus, quem affert
Suarez ibid. num. 12. Nemo autem ex Auctori-
bus primæ sententiæ adhuc eam facultatem in
articulo mortis ad feminas, vel ad infideles ex-
tendit: vereor tamen, ne paulatim ad eos etiam
progrediantur. Non est ergo verum, quodd Eccle-
sia pro eo articulo potestatem dedit iis omni-
bus, quibus dare poterat, vrendo tota sua po-
testate.

Facilius admitti posset quodd dixerunt Vgoli-
nus, & Paludanus apud Suarez dicta disp. 7. de
Censuris sect. 6. num. 11. deficiente sacerdote, lu-
dicem Ecclesiasticum non sacerdotem qui, alias
potestatem habet excommunicandi, & absoluendi
à censuris posse, absolueret moribundum non
sibi subditum, quem extra illum articulum ab-
soluere non posset. Quia sicut iurisdicctio ad ab-
soluendum à peccatis, quam Parochus habet in
suos subditos, extenditur in articulo mortis ad
subditos alienos, ita iurisdicctio, quam Iudex ille
Ecclesiasticus habet, & potestas absoluendi suos
subditos à censuris, extendi potest ex præsumpta
Ecclesiæ pia voluntate ad subditos alienos.
Quamvis non immerito Suarez addat nec hanc
extensionem fundamentum solidum habere in
iure, vel consuetudine.

Negari tamen non potest primam sententiam
salem ob auctoritatem tot Doctorum probabi-
lem esse, prout fatentur Sanchez, Castro Palao,
Diana, & alij, qui inde inferunt, non solum pos-
se, sed debere laicum in eo casu absolueret mori-
bundum à censuris, quia cùm possit sequendo
sententiam probabilem inuare proximum in ea
necessitate constitutum, non potest hoc beneficio
eum licet priuare. Ego difficile hanc obligatio-
nem in praxi credam, & quidem vsus communis
contrarius est, nam sæpè casus occurrit, & homi-
nes sine copia Sacerdotis moriuntur, nec vquam
laici præsentem eos absolueret; nec Suarez, qui
plures Auctores pro illa prima sententia adducit,
quicquam de hac obligatione intulit. Ratio au-
tem

tem esse potest, quam insinuat idem Suarez *dicta sect. 6. numer. 9.* ad excludendum, cur Ecclesia hanc potestatem solis Sacerdotibus dederit. Quia, inquit, in re, quae solum ad quandam utilitatem pertinet, & valde accidentariam, satis est, ut moraliter loquendo, vix possit accidere casus, in quo non possit per simplicem Sacerdotem huic incommodo provideri: nam & copia Sacerdotis fere semper inuenitur, & casus censura reservata in articulo mortis, non est adeo frequens; ideoque raro accidere potest, ut ob defectum huius potestatis laico concessa detrimentum aliquod magni momenti fideles patiantur. Quam rationem paulo aliter ad nostrum casum applicare possumus hoc pacto. Ecclesia enim non minus, imò magis tenetur ad subueniendum fidelibus in mortis articulo, quam teneatur quilibet priuatus, cum Ecclesia, & Pontifex teneatur ex officio priuatus autem ex charitate solum erga proximum. Si ergo Ecclesia non obitante illo detrimento, noluit laicis, vel etiam non Sacerdotibus eam potestatem absolueri communicare, ut docet communis sententia, & in hac ipsa negatione potestatis Ecclesia non peccat, cur peccabit laicus priuatus, qui ex officio non tenetur, negando vnum illius potestatis; quia multo verius est eum carere: Si enim detrimentum proximi tantum esset, obligaretur Ecclesia ad illud praecauendum: si ergo Ecclesia licite detrimentum illud permittit, ut verior sententia docet, cur peccabit grauius priuatus illud permittendo, praesertim cum ipse non possit tutum remedium dare, sed dubium Ecclesia verò certum, & tutum dare potuisset? Si ergo Ecclesia non peccat contra charitatem, prohibendo fidelibus, ne haereticum v.g. etiam cum signis poenitentiae mortuum sepeliant in loco sacro, vel pro eo publica suffragia offerant, quia licet ea de causa aliquid plus in purgatorio patiat, id tamen expedit ad aliorum terrorem, non peccabit etiam contra charitatem alius, qui ex officio non tenetur ad eum liberandum, si conformet se huic iusta Ecclesiae voluntati, & permittat Ecclesiasticas poenas circa ipsum executioni mandari. Hoc enim totum redundat in bonum fidelium, quod Ecclesia intendit, nempe ad eos deterrandos, & coercendos. Certè non peccauit contra charitatem S. Gregorius Magnus, qui (ut ipsemet refert lib. 4. Dial. cap. 5.) Monacho proprietario cum contritione tamen defuncto sepulcrum in loco sacro negauit, & per triginta ab eius obitu dies suffragia pro ipso non obtulit, quibus diebus elapsis, iussit pro eo missas offerri per alios triginta dies, post quos apparuit defunctus fratri suo referens quomodo in poenis detentus fuisset, & sacrificiis tandem oblati ereptus. Id enim sanctissimus Pontifex prudenter fecit ad deterrandos alios Monachos à vitio proprietatis, prout tenere efficaciter deterriti fuerunt. Non ergo apparet, quod hic sit ex iis casibus, in quibus charitas obligat grauius ad subueniendum proximo, cum possit laicus probabiliter iudicare, Ecclesiam nolle ei in hoc casu tam citò subuenire, sed potius velle, ut ad aliorum exemplum aliquandiu pati permittatur.

115 Exemplo vulgari hoc ipsum declarari potest: finge Petrum à iudice ad mortem damnatum petere, ut eum liberes, quia facultatem à Principe habes reos mortis aliquando liberandi. Quis dicet, re sub peccato graui ad id teneri, nec posse permittere, ut iusta iudicis sententia executioni Card. de Lugo de virtute Fidei diuina.

ni mandetur? Multò autem minus tenereris, si facultas Principis tibi concessa dubia esset, & verius existimares non subsistere. Sic autem se habet laicus, vel non sacerdos in nostro casu: qui ex vno capite scit excommunicatum esse, prohibetur ab Ecclesia sepultura sacra, & suffragiis publicis, & ex alio capite dubitat, an habeat facultatem illum ab hac Ecclesiastica poena liberandi, quae sicut iuste ab Ecclesia inflicta est, ita potest iuste permitti, ut eam patiat. Aliunde esset, si ageretur de salute aeterna illius animae; tunc enim charitas proculdubio obligaret ad ei subueniendum, atque ideo ad hanc obligationem teneretur non solum priuati, sed multò magis Ecclesia, & summus Pontifex, ad quem pertinet eam ex officio procurare.

Addunt aliqui, quando excommunicatus absolueretur à laico, vel à clerico non sacerdote in illo articulo ob defectum sacerdotis, esse procurandam post mortem absolutionem ab illo, cui reservata erat absolutio: quia absolutio prima fuit dubia, atque adeo si falsa esset re ipsa prima sententia, non esset verè absolutus, & careret suffragiis Ecclesiae, persequente adhuc efficacia censura non ablata. Ita Sanchez & Castro Palao locis citatis, & Trullench, quem affert, & sequitur Diana *dicta par. 5. ubi supra dist. resolut. 77.* qui tamen non dicunt esse obligationem, sed expedire, ut procuretur ea absolutio. In quo tamen non video, quàm consequenter ij loquantur: quia si agnoscunt obligationem in laico absoluendi, ne defectu absolutionis, quae fortasse prodesse posset, excommunicatus detrimentum patiat, carendo suffragiis publicis Ecclesiae; ob eandem rationem erit obligatio procurandi secundam absolutionem certam, ne forte prior fuerit inualida, & anima patiat, idem detrimentum. Imò, ex vno capite maior erit haec obligatio in haerede, cui magis commendata videtur cura animae defuncti, cui succedit, quàm sit illa alia obligatio in aliquo extraneo, ad quem non spectat ea cura, nisi ex charitate communi. Dixi tamen ex vno capite, esse debere maiorem hanc obligationem: nam ex alio capite erit fortasse minor, nempe ex parte detrimenti, quod defuncto infertur: nam si absque vlla absolutione decedat, nullus sacerdos audebit pro eo offerre sacrificium si verò absoluitur prius à non sacerdote, poterunt postea sacerdotes amplectendo opinionem illam probabilem, applicare illi suas missas; & quamuis opinio de valore absolutionis sit falsa; fructus tamen praecipuus sacrificij proveniens à Christo offerente, illi proderit, si decessit in gratia. Nam Ecclesia potest quidem prohibere, ne offeram sacrificium pro aliquo; si tamen ego vel ex ignorantia, vel etiam ex malitia offero, non potest impedire, ne fructus praecipuus sacrificij illi prosit: haec enim applicatio pendet à sola mea voluntate, ut notauit *diff. 19. de Eucharistia sect. 10. numer. 185.* quare absolutio illa etiam si sit falsa, faciet saltem per accidens quod fructus sacrificiorum, quae alias pro eo non offerrentur, illi prosint omnibus tamen pensatis videtur haeres magis obligari ad procurandam defuncti absolutionem, cum eius personam gerat, & eius causam agere debeat.

Secundus casus principalis, quo absolutio aliquando dari potest ab alio, quàm ab eo, cui erat reservata, solet assignari quando excommunicatus est taliter impeditus, ut non possit vlllo modo

116

Excommunicatus in quo alioquin potest ab alio absolui, quàm ab eo cui excommunicatio erat reservata.

KK k 3

modo

modo adire eum, cui absolutio referatur: de hoc tamen dixi satis *disput. 20. de Penit. sect. 10. numer. 218. & sequentibus*, & videri posset Hurtado in *presenti dicta disput. 84. sect. 9. §. 169. & sequentibus*.

117 *An penitens non habens Confessarium à quo directè possit absolui ab hæresi, vel ab excommunicatione, possit ab alio approbato directè absolui ab aliis peccatis, & indirectè à peccato hæresis, non tamen ab excommunicatione ob hæresim contracta.* De quo agit Hurtado in *presenti dicta disput. 84. sect. 7. subsect. 3. per totam*. Ego autem egi de eodem puncto *disput. 14. de Euch. sect. 5. per totam*, & præsertim à n. 99. & ex ibi dictis constat posse etiam in peccato hæresis eum casum occurrere; ubi etiam dictum est quid tunc penitens agere debeat, & an sit obligatio confitendi sacerdoti inferiori peccatum etiam illud reservatum, à quo ipse non potest directè absolui, & alia, quæ circa hoc punctum desiderari possent.

SECTIO IV.

De aliis penis spiritualibus hæreticorum.

118 *Hæreticorum pena spiritualis, non posse in loco sacro sepeliri.* **A**liæ assignari solent hæreticorum pœnæ spirituales, de quibus nunc breuiter agendum. Prima esse potest, ne possit in loco sacro sepeliri quam pœnam primo loco ponit Castro Palao *1. tom. tract. 4. disput. 4. punct. 4. num. 1.* & colligit ex cap. *quicumque*, de hæreticis in sexto ubi glossa idem docet, & Farinacius *de hæresi, q. 192. toto §. 3. à num. 38.* qui aduertunt hoc intelligi de eo, qui ita notorie hæreticus obijt, ut nulla possit tergiversatione celari: hunc enim qui præsumpsit in loco sacro sepeliri, eo ipso manet excommunicatus. De illo tamen textu & de hac prohibitione an sit intelligenda de omnibus hæreticis diximus *supra disput. 14. sectione 4. §. 5. dub. 5. & disputatione 20. de Eucharistia sect. 2. num. 56.*

119 *Irregularitas, peculiaris titulus pœnæ hæresis.* Secunda pœna assignari solet irregularitas, quam non solum incutunt hæretici ex infamia, quæ oritur ex notorietate criminis gravissimi, quæ communis est aliis criminibus generantibus infamiam, & non habet locum nisi in publicis, & notoriis; sed peculiari etiam titulo ratione hæresis, quæ ipso facto reddit hæreticum irregularem. Quare sententia satis communis, & probabilissima docet, quemlibet hæreticum externum etiam occultum esse ipso facto irregularem. Ita pluribus citatis Sanchez *lib. 2. in Decalog. capit. 25. numer. 2.* & alij plures, quos affert, & sequitur Suarez in *presenti disput. 21. sect. 5. num. 1. & disput. 43. de censuris sect. 1. Castro Palao dicto punct. 4. num. 2.* Filiucius, Cominch, & Bonacina apud Dianam *1. parte tract. de Bulla Cruciatæ resolut. 114.* Rodericus, Vgolino, Farinacius, Reginaldus, quos affert & sequitur idem Diana *2. parte tract. 1. miscell. resolut. 24.*

Alij tamen non contemnendi doctores putant hæreticum occultum non esse irregularem, nam textus omnes de notorio solum loqui videntur. Hanc sententiam probabilem esse dicunt. Henríquez Eman. Sa, Sayrus, & Auila, apud Sanchez, ubi *supra num. 1. qui num. 18.* fatetur hanc irregularitatem esse valde dubiam. Vnde probabile hoc esse fatetur etiam Castro Palao *dicto num. 2. & Reginaldus in praxi rom. 2. lib. 3. tract. 2. cap. 15. numer. 183.* & Diana *1. parte ubi supra dicta resolut. 114.* qui alios auctores addit *2. parte ubi supra dicta resolut. 24.* & *4. parte tract. 2. de irregularit. resolut. 46.* Et denique hanc sententiam, ut veritorem amplectitur Hurtado in *presenti disput. 87. sect. 1. §. 10.* & mihi etiam probabilis videtur, omnia enim quæ pro contraria afferuntur, probabilem habent solutionem, & non sunt multiplicandæ irregularitates, ubi clarè non constant.

Afferri solent ad eam irregularitatem probandam aliqua antiqua decreta, ex Gregorio Magno in *c. nos consuetudinem*, dist. 12. & ex 7. Synodo in cap. *conuenientibus* 1. q. 7. & ex Leone Papa in cap. *saluberrimum*; eadem causa, & quælibet reuera ea decreta non satis id probant: nam in primis ex iis constat potius ab antiquo id obseruatum, ut clerici, sacerdotes, & Episcopi ab hæresi reuerentes, in suo saltem gradu benigne reciperentur, & retinerentur, non tamen ad altiorum ascenderent; non erant ergo irregulares: nam irregularis non posset exercere ordinem præa susceptum. Deinde in iis omnibus sermo erat de hæreticis notoriis, de quibus Prælati dubitabant, an eos possent, aut deberent in suorum graduum ministerio relinquere. Vnde considerandum etiam est, ea decreta non tam regulam, & legem tradere ipsius hæreticis conuersis, quid ipsi agere debeant, quàm Prælati, quomodo se erga eos deberent gerere: sunt ergo leges, quas obseruare debent Prælati, quando eos Ecclesiæ reconciliant; non tamen videntur leges, quas ipsi debeant in seipsum exsequi, quando secreto, & in foro conscientiæ Ecclesiæ reconciliantur. Afferri etiam solet ex Innocentio III. in cap. *Inter sollicitudines* de purg. canon. ubi laudatur Archiepiscopus, quod Decanum de hæresi suspectum suspendit à beneficio, & statuitur, quod si in purgatione defecerit omnino priuetur. Sed tamen ipse Suarez dicta *disput. 43. de censur. sect. 1. num. 3.* fatetur, ibi non agi aperte de irregularitate, & crimen illud fuisse cum infamia publica: Nec magis vrget, quod alij afferunt ex Alexandro IV. in cap. *Quicumque* §. *hæretici* de hæresi in 6. ubi præcipitur, ne hæretici, aut illorum filij, fautores, & receptatores, admittantur ad vllum beneficium, vel officium publicum. Inde tamen non potest colligi irregularitas, cum non prohibeatur usus ordinum: nec etiam de hæretico occulto: alioquin filius illius, qui semel solus in cubiculo peccauit contra fidem, esset irregularis, quod nemo diceret.

Magis posset vrgeri Breue quoddam Clementis VII. (non Clementis VIII. ut per errorem citatur apud Suarez *ubi supra numer. 2. & num. 8.*) quod incipit: *Cum scitis*, & refertur apud Pennam in fine directorij inquisit. Vbi Pontifex concedit inquisitoribus facultatem dispensandi in irregularitate cum hæreticis occultis: supponit ergo, hæreticos etiam occultos esse irregulares. Respondetur tamen in primis aliquos